

Aus den Epigrammen des M. Valerius Martialis (40 - 102)

Der Dichter:

VIII 55, V 5

Sint Maecenates: non deerunt, Flacce, Marones.

I l.

Hic est, quem legis, ille, quem requiris,
toto notus in orbe Martialis
argutis epigrammaton libellis:
cui, lector studiose, quod dedisti
viventi decus atque sentienti,
rari post cineres habent poetae.

IV 32.

(ein Epigramm im urspr. Sinn)

Et latet et lucet Phaethontide condita gutta,
ut videatur apis nectare clusa suo.
Dignum tantorum pretium tulit illa laborum:
credibile est ipsam sic voluisse mori.

Der Dichter verteidigt sich:

VIII 69.

Miraris veteres, Vacerra, solos
nec laudas nisi mortuos poetas.
Ignoscas, petimus, Vacerra: tanti
non est, ut placeam tibi, perire.

IV 49.

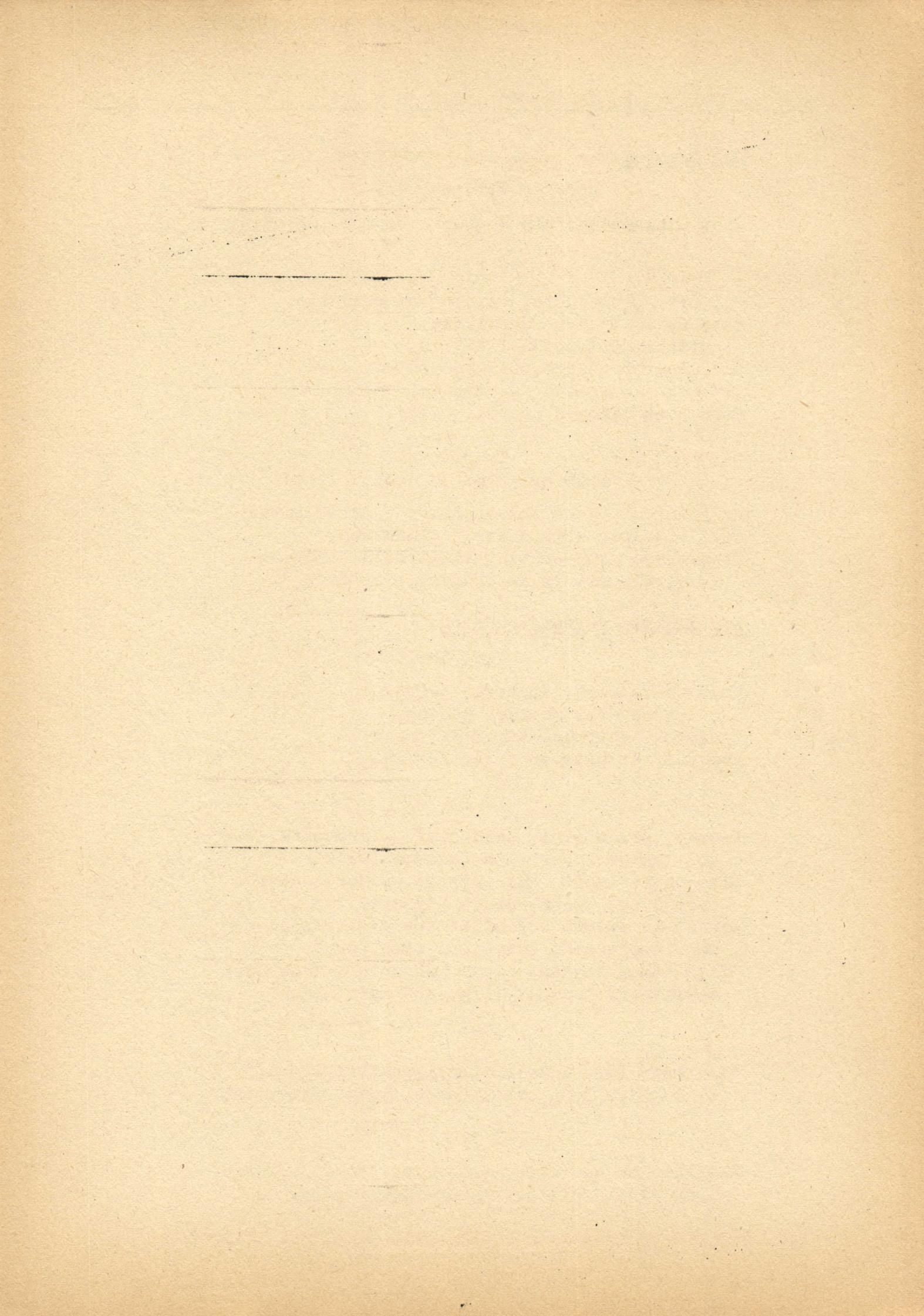
Nescit, crede mihi, quid sint epigrammata, Flacce,
qui tantum lusus ista iocosque vocat.
Ille magis ludit, qui scribit prandia saevi
Tereos aut cenam, crude Thyesta, tuam...
A nostris procul est omnis vesica libellis
Musa nec insano syrmate nostra tumet.
"Illa tamen laudant omnes, mirantur, adorant."
Confiteor: laudant illa, sed ista legunt.

VII 81.

"Triginta toto mala sunt epigrammata libro."
Si totidem bona sunt, Lause, bonus liber est.

I 110.

Scribere me quereris, Velox, epigrammata longa.
Ipse nihil scribis: tu breviora facis.

Martial II

Dichterkollegen:

III 44.

Occurit tibi nemo quod libenter,
quod, quacumque venis, fuga est et ingens
circa te, Ligurine, solitudo,
quid sit, scire cupis? Nimis poeta es.
Hoc valde vitium periculorum est:
non tigris catulis citata raptis...
nec sic scorpios improbus timetur.
Nam tantos, rogo, quis ferat labores?
Et stanti legis et legis sedenti,
currenti legis et legis cacanti.
In thermas fugio: sonas ad aurem.
Piscinam peto: non licet natare.
Ad cenam propero: tenes euntem.
Ad cenam venio: fugas sedentem.
Lassus dormio: suscitas iacentem.
Vis, quantum facias mali, videre?
Vir iustus, probus, innocens - timeris.

I 63.

Ut recitem tibi nostra, rogas, epigrammata. - Nolo:
non audire, Celer, sed recitare cupis.

I 38.

Quem recitas, meus est, o Fidentine, libellus:
sed male cum recitas, incipit esse tuus.

II 20.

Carmina Paulus emit, recitat sua carmina Paulus:
nam, quod emas, possis iure vocare tuum.

IV 41.

Quid recitaturus circumdas vellera collo?
Conveniunt nostris auribus ista magis.

XI 93.

Pierios vatis Theodori flamma penates
abstulit. Hoc Musis et tibi, Phoebe, placet?
O scelus, o magnum facinus crimenque deorum,
non arsit pariter quod domus et dominus!

Epikureische Lebenseinstellung:

XI 56, V 15f.

Rebus in angustis facile est contemnere vitam;
fortiter ille **facit**, qui miser esse potest.

Martial III

V 58.

Cras te victurum, cras dicis, Postume, semper.
Dic mihi, cras istud, Postume, quando venit?
Quam longe cras istud, ubi est? aut unde petendum?
Numquid apud Parthos Armeniosque latet?
Iam cras istud habet Priami vel Nestoris annos.
Cras istud quanti, dic mihi, possit emi?
Cras vives? Hodie iam vivere, Postume, serum est:
ille sapit, quisquis, Postume, vixit heri.

X 47.

Vitam quae faciant beatiorem,
iucundissime Martialis, haec sunt:
Res non parta labore, sed relictia,
non ingratus ager, focus perennis...
vires ingenuae, salubre corpus,
prudens simplicitas, pares amici...
quod sis, esse velis nihilque malis,
summum nec metuas diem nec optes.

(Seneca, Epist. 24...: obiurgat Epicurus non
minus eos, qui mortem concupiscunt, quam eos, qui timent.)

Zeitgenossen:

VII 83.

Eutrapelus tonsor dum circuit ora Luperci
expingitque genas, altera barba subit.

VI 19.

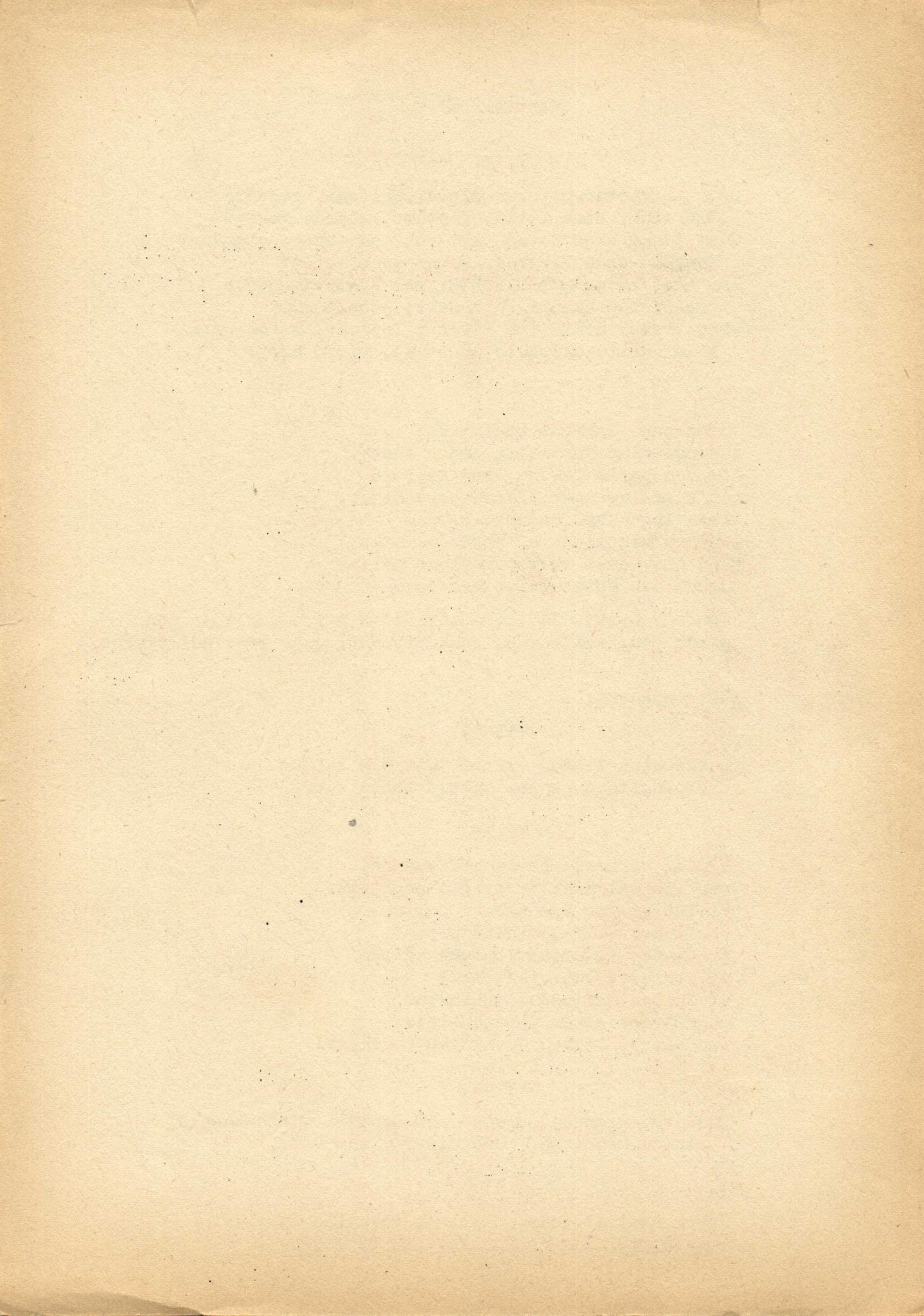
Non de vi neque caede nec veneno,
sed lis est mihi de tribus capellis.
Vicini queror has abesse furto.
Hoc iudex sibi postulat probari.
Tu Cannas Mithridaticumque bellum
et periuria Punici furoris
et Sullas Mariosque Muciosque
magna voce sonas manuque tota:
iam dic, Postume, de tribus capellis!

VI 48.

Quod tam grande "sophos" clamat tibi turba togata,
non tu, Pomponi, cena diserta tua est.

I 47.

Nuper erat medicus, nunc est vispillo Diaulus:
quod vispillo facit, fecerat et medicus.

Martial IV

VIII 74.

Oplomachus nunc es, fueras ophthalmicus ante:
fecisti medicus, quod facis oplomachus.

V 43.

Thais habet nigros, niveos Laecania dentes.
Quae ratio est? Emptos haec habet, illa suos.

Brautwerbung und Ehestand:

VIII 12.

Uxorem quare locupletem ducere nolim,
quaeritis? Uxori nubere nolo meae.
Inferior matrona suo sit, Prisce, marito:
non aliter fiunt femina virque pares.

VIII 8.

Nubere Paula cupit nobis, ego ducere Paulam
nolo: anus est. Velle, si magis esset anus.

I 10.

Petit Gemellus nuptias Maronillae:
et cupit et instat et precatur et donat.
Adeone pulchra est? Immo foedius nil est.
Quid ergo in illa petitur et placet? - Tussit.

XI 64.

Nescio, tam multis quid scribas, Fauste, puellis.
Hoc scio, quod scribit nulla puella tibi.

III 26.

Praedia solus habes et solus, Candide, nummos,
aurea solus habes, murrina solus habes.
Massica solus habes et Opimi Caecuba solus
et cor solus habes, solus et ingenium.
Omnia solus habes - nec me puta velle negare -:
uxorem sed habes, Candide, cum populo.

IX 15.

Inscripsit tumulis septem scelerata virorum
"se fecisse" Chloe: quid potе simplicius?

IV 24.

Omnes, quas habuit, Fabiane, Lycoris amicas
extulit: uxori fiat amica meae!

An_Freunde_und_Bekannte :

VIII 76.

"Dic verum mihi, Marce, dic, amabo;
nil est, quod magis audiam libenter."
Sic, et cum recitas tuos libellos
et causam quotiens agis clientis,
oras, Gallice, me rogasque semper.
Durum est me tibi, quod petis, negare.
Vero verius ergo quid sit, audi:
verum, Gallice, non libenter audis.

XII 56.

Aegrotas uno decies aut saepius anno
nec tibi, sed nobis hoc, Polycharme, nocet.
Nam quotiens surgis, soteria poscis amicos.
Sit pudor: aegrota iam, Polycharme, semel!

I 19.

Si memini, fuerant tibi quattuor, Aelia, dentes:
expulit una duos tussis et una duos.
Iam secura potes totis tussire diebus:
nil istic, quod agat tertia tussis habet.

XII 51.

Tam saepe nostrum decipi Fabullinum,
miraris, Aule? Semper homo bonus tiro est!

XII 59.

Tantum dat tibi Roma basiorum
post annos modo quindecim reverso,
quantum Lesbia non dedit Catullo.
Te vicinia tota, te pilosus
hircoso premit osculo colonus;
hinc instat tibi textor, inde fullo,
hinc sutor modo pelle basiata -:
iam tanti tibi non fuit redire.

II 38.

Quid mihi reddit ager, quaeris, Line, Nomentanus?
hoc mihi reddit ager: te, Line, non video.

X 9.

Undenis pedibusque syllabisque
et multo sale nec tamen protervo
notus gentibus ille Martialis
et notus populis: quid invidetis?
non sum Andraemone notior caballo!